

Při řešení nerovností by nás měl zajímat i pohyb dětí

29.8.2024 - | EDUin

Národní zdravotnický informační portál (spadá pod ÚZIS) doporučuje dětem a dospívajícím ve věku 6-18 let, aby se každodenně věnovali fyzické aktivitě, a to alespoň hodinu denně, neboť přiměřený pohyb v dětství rozvíjí jak fyzický, tak psychický potenciál.

Výzkumníci z Univerzity Palackého v Olomouci zjistili, že pouze „53 % dětí a dospívajících vykazuje dostatečnou úroveň pohybové gramotnosti“. Nejde přitom jen o to, jestli děti sportují ve svém volném čase. Důležitou roli v celé problematice hraje i škola, která nejen že přispívá ke zlepšování tělesné zdatnosti a fyzického zdraví, ale také napomáhá k budování návyků zdravý životní styl.

Výzkumníci z Katedry studií lidského pohybu Ostravské univerzity zahájili výzkumný projekt, jehož cílem je zjistit, „do jaké míry se sociální nerovnosti odrážejí v indikátorech fyzického a duševního zdraví a jaký dopad mají sociální rozdíly na kognitivní funkce a školní úspěšnost dětí na Ostravsku a v přilehlých regionech“. Dosavadní poznatky totiž naznačují, že existuje vztah mezi socioekonomickým prostředím žáků a jejich tělesnou zdatností (pozitivní vzory a výchova ke zdravému životnímu stylu, finanční a dopravní dostupnost organizovaného pohybu, vyšší motivace k výkonnosti atp.).

Nerovnosti a jejich kumulace jsou evergreenem české společnosti, české školství nevyjímaje, nejen regionálně, ale najdeme je/objevují se i mezi školami, uvnitř škol a uvnitř tříd. Různá šetření (např. PISA, ČŠI) zdůrazňují, že v Česku má rodinné zázemí a socioekonomické postavení značný vliv na výsledky žáků.

V loňském roce byla schválena novela zákona o podpoře sportu, která mj. uložila MŠMT povinnost oblast školního sportu* podporovat. V důvodové zprávě se dokonce uvádí, že „se odstraňuje dosavadní nejistota o tom, zda gesci nad oblastí školního a vysokoškolského sportu má NSA nebo ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Nově se výslovně stanoví, že gesci nad oblastí školního a vysokoškolského sportu, včetně finanční podpory ze státního rozpočtu, přípravy strategického plánu a každoročních akčních plánů apod., má ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy“.

Výzkumníci z Univerzity Palackého v Olomouci v Národní zprávě o pohybové aktivitě českých dětí a mládeže 2022 upozorňují na to, že v České republice chybí národní systém monitoringu pohybové aktivity dětí a dospívajících. To by se mělo brzy změnit. MŠMT totiž letos v březnu schválilo národní plán o podpoře pohybu dětí, žáků a studentů, kde se k vybudování takového monitoringu zavazuje.

Jaký vliv může mít na pohyb dětí škola, proč je potřeba podporovat i pohyb mimo výuku, najdete v podkladu.

*tělesná výchova – pohybová aktivita ve výuce

školní sport – všechny ostatní pohybové aktivity ve školním prostředí mimo samotnou výuku

<https://www.eduin.cz/clanky/pri-reseni-nerovnosti-by-nas-mel-zajimat-i-pohyb-deti>